

Оноре де Бальзак
Біографія письменника
Кохання
Бальзак і Україна

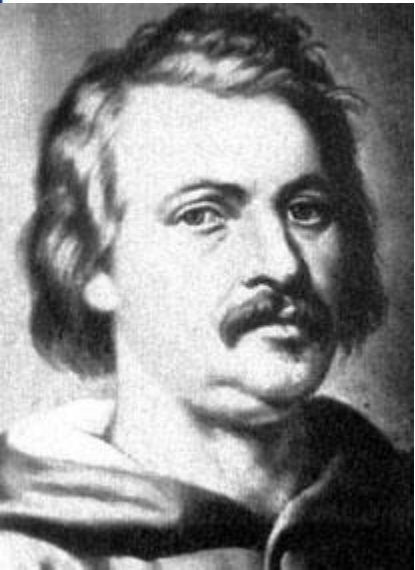
Твори
Українські переклади
Крилаті вислови
Цікаві факти

Біографія

Народився Бальзак у місті Тур **20** травня **1799**. Дід його був селянином, а батько «вийшов у люди» і перетворився з «Бальса» на «Бальзака», додавши до свого прізвища шляхетну частку «де».

У сім років Оноре почав навчання у Вандомському училищі. Йому там не дуже подобалось: предмети викладались абияк, а дисципліна була суворою. Бальзак не був першим учнем, хоча багато писав і захоплювався писанням. Після того як хлопчик захворів, батьки забрали його додому.

1814 родина Бальзаків оселяється в Парижі. Оноре продовжив навчання у приватних школах, відвідував лекції у Сорбонні, всесвітньо відомому університеті, відвідував практику в адвокатській конторі. Вже за тих років Бальзак відчув на собі французьку дійсність.

1819 батько Бальзака залишив службу без пенсії і Оноре, того самого року отримавши диплом юриста, змушений був заробляти собі на хліб. Професія адвоката його не приваблювала. Він мріяв про письменницьку діяльність.

Згодом письменник використовує «фізіологічний нарис» для створення своїх новел. Саме так виник його всесвітньо відомий твір «Гобсек», що був спочатку «фізіологічним нарисом» про лихваря.

У 1847, 1848 і 1850 роках відвідав Київ. Зупинявся у будинку польських магнатів Ганських на Печерську (неподалік теперішньої вулиці Липської), почав писати нарис «Лист про Київ». Бував у Контрактовому будинку на Подолі під час контракткових ярмарків.

Кохання

Евеліна Ганська

У 1832 р. письменник отримав листа, що надійшло з Одеси за підписом «Іноземка» з приводу його роману «Тридцятирічна жінка».

Авторка послання була багата польська поміщиця Евеліна Ганська, власниця маєтку поблизу Бердичева.

Письменник почав листування з жінкою, а згодом зустрівся з нею у Швейцарії. Ганська була вродливою вельможною жінкою.

Між письменником і нею зав'язались дружні стосунки, які невдовзі переросли в справжнє кохання.

Бальзак і Україна

**Костьол Святої Варвари
міста Бердичів**

**У 1850 році одружився з
Евеліною Ганською.**

Вінчання відбулося

**2 березня 1850 року в
костьолі Святої
Варвари міста
Бердичів.**

**На вінчанні були присутні
дочка Евеліни — Анна,
Густав Олізар та граф
Жорж Мнішек.**

**Вінчав Житомирський
прелат Віктор
Ожаровський та канонік
Йосип Білобоцький.**

Бальзак і Україна

с. Верхівня

«...Це пустеля, царство хлібів, це мовчазні прерії Купера, — захоплено зазначав він. — Тут починається український чорнозем, шар чорного і тучного ґрунту завтовшки футів п'ятдесяти, а іноді навіть і більше. Його ніколи не угниють...»

Певний час жив у селі Верхівня (нині Житомирської області), в маєтку Ганських

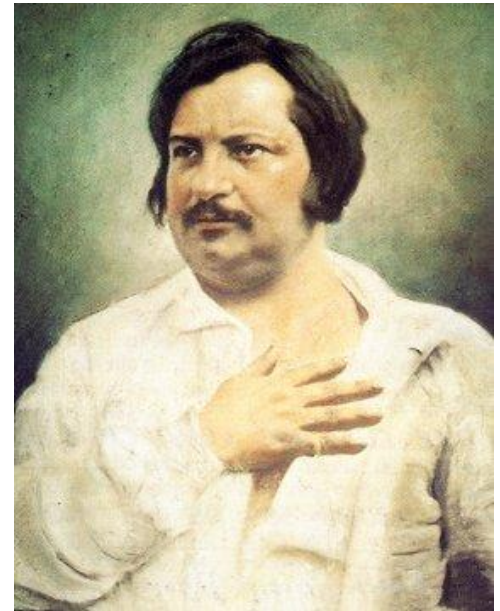
Твори

- «Психологія шлюбу» фр. **Physiologie Du Marriage (1829)**;
- «Гобсек» фр. **Gobseck (1830)**, повість;
- «Еліксир довголіття» **(1830)**;
- «Метр Корнеліус» **(1830)**;
- «Шагренева шкіра» **(1831)**;
- «Червоний готель» **(1831)**;
- «Доручення» **(1832)**;
- «Покинута жінка» **(1832)**;
- «Полковник Шабер» фр. **Le Colonel**
- «Батько Горіо» фр. **Le Père Goriot**
- «Пошуки Абсолюту» **(1834)**;
- «Драма на березі моря» **(1834)**;
- «Прославлений Годісар» **(1834)**;

Твори

- «Прощений Мельмот» (1835);
- «Шлюбний контракт» (1835);
- «Обідня безбожника» (1836);
- «Дочка Єви» (1838);
- «П'єретта» фр. **Pierrette** (1839);
- «Альбер Саварюс» (1842);
- «Уявна коханка» (1842);
- «Оноріна» (1843);
- «Провінційна муза» (1844);
- «Депутат від Арсі»;
- «Дрібні буржуа»;
- «Театр, який він є»;
- «Музей древностей»;
- «Етюд про Бейлу»;
- «Людська комедія» фр. **La Comédie Humaine**;

Твори

• Романи:

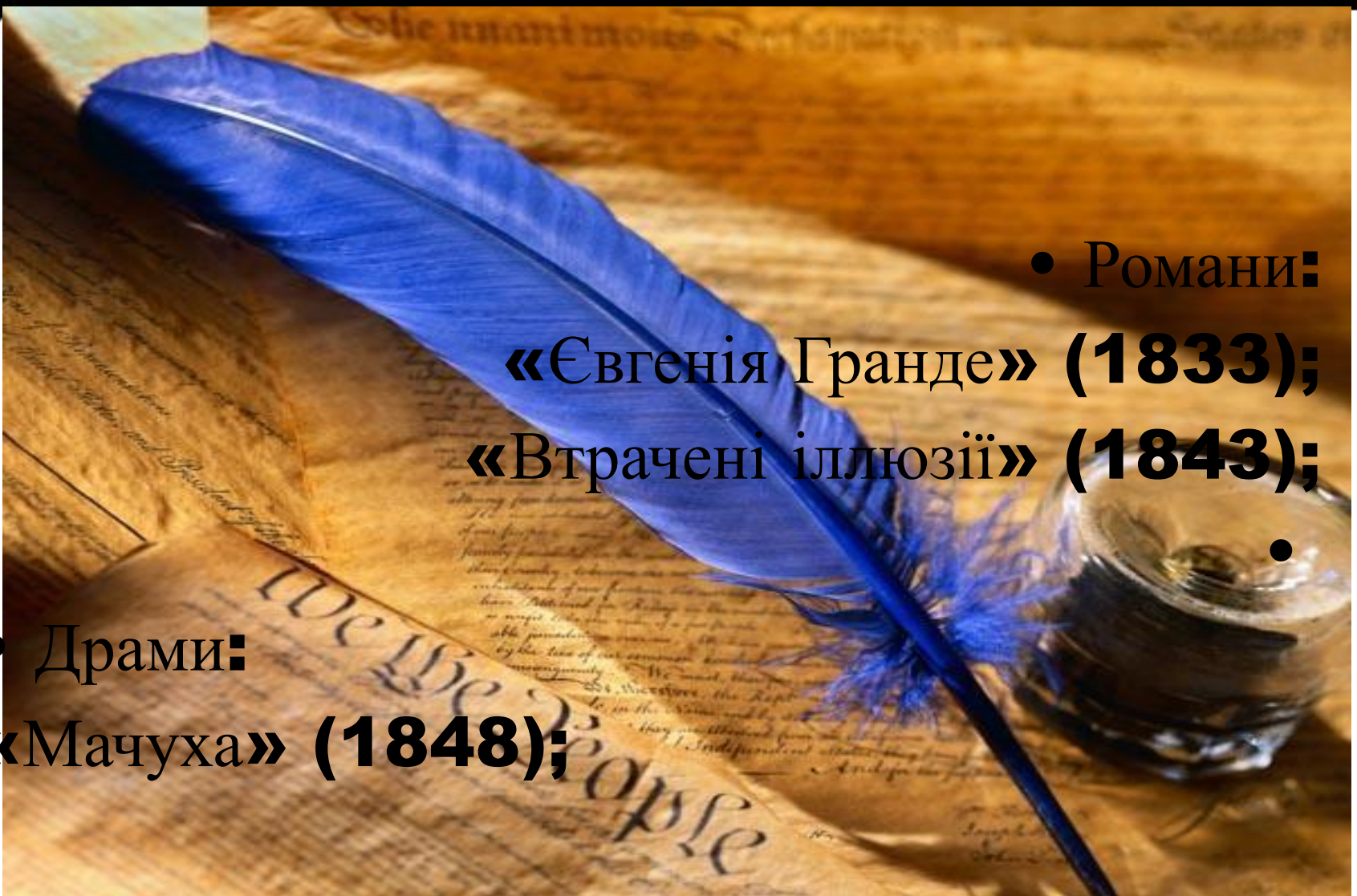
«Євгенія Гранде» (1833);

«Втрачені ілюзії» (1843);

• Драми:

«Мачуха» (1848);

•

Українські переклади

- Переклади творів Бальзака українською мовою з'являються в останній третині **XIX** ст. У **1884** р. у Львові вийшов роман «Батько Горіо» як літературний додаток до журналу «Діло». Широке входження письменника в українську культуру починається у **20—30-х** роках **XX** ст., коли з'являються в українських перекладах основні його твори. Цей процес тривав у повоєнні роки. Класичними стали переклади українською мовою, виконані І. Сидоренко, Є. Дроб'язком, В. Підмогильним, М. Рудницьким та ін.
- З **1989** р. здійснюється **10-томне** видання творів Бальзака українською мовою, у підготовці якого взяли участь перекладачі В. Шовкун, Д. Паламарчук, І. Сидоренко, Т. Воронович та ін. Було видано перших п'ять томів. Шостий, був перекладений і зданий до видавництва В. Шовкуном, але до цього часу ненадрукований.

Українські переклади

Робочий стіл Бальзака у Верхівні

- Ряд найвідоміших романів Бальзака українською переклала Єлизавета Старинкевич (романи «Шуани», Батько Горіо").
- Існує декілька варіантів українського перекладу роману «Шагренєва шкура» («Шагненева шкіра»). Цей роман перекладали Василь Вразливий (1929 р.), Ольга Крупко.
- Одним з перекладачів Бальзака українською був і Анатоль Перепадя.

Крилаті вислови

- Ключом ко всякой науке является вопросительный знак.
- Время — это капитал работника умственного труда.
- Вселенная — это разнообразие в единстве.
- Насмешник всегда существо поверхностное.
- Будущее нации — в руках матерей.

Цікаві факти

Из знаменитых кофеманов обычно первым вспоминают Бальзака.

Бальзак был не просто кофеманом, а чудовищно много и усердно производя, державшим свое здоровье, он прожил

Кстати, Бальзак считал, что при этом кофе и во время работы так что это был не

Правда, даже он сам считал кофе «страшным и жестким» и рекомендовал пить его только черноволосым, с крепкими ногами, подобными

—экстремал: пил его в таком количестве, что это подорвало его здоровье. В его перечне болезней.

Он пил только молотый кофе, а толченый, и в таком количестве,

употребления кофе «страшным и жестким, исключительно крепким, с квадратными руками и в духе Людовика XV».

Кофе он заваривал сам, брал зерна трех сортов, сам толлок и сам заваривал, а если кофе в доме заканчивался, то рассылал слуг во все концы и платил премию тому, кто приносил кофе первым.

Романист, что поделать?